

Arbejdstid for skolepædagoger – nye muligheder for indflydelse på planlægningen

Indledning

Dette notat giver et overblik over mulighederne for indflydelse på opgaver, planlægning og arbejdstilrettelæggelse for skolepædagoger efter de aftalte ændringer ved OK-21.

BUPL har med de aftalte ændringer for skolepædagoger ved OK-21 samt allerede gældende regler om forhandlingsret og MED/TR-indflydelse, fået flere "håndtag" til indflydelse på skolepædagogernes vilkår.

Dette uddybes i det efterfølgende, med fokus på:

- Indflydelse på kommunalt plan i forhold til det kommende skoleår gennem aktiv udnyttelse af BUPL's forhandlingsret
- Aktiv udnyttelse af MED-aftalens bestemmelser om drøftelse af budgettets konsekvenser for arbejds- og personaleforhold
- TR's rolle og inddragelse i skolens planlægning af det kommende skoleår
- Planlægningsbilagets aktive brug ved skoleårets planlægning.
- Den enkelte skolepædagogs ret til at kende planlagte opgaver forud for det kommende skoleår.
- Lokale arbejdstidsaftaler som redskab til lokal indflydelse på såvel kommune- som skoleniveau.

Baggrund

BUPL og KL har ved OK-21 aftalt vigtige ændringer og præciseringer i de centrale bestemmelser om arbejdstid for skolepædagoger og i bilaget om planlægning og arbejdstilrettelæggelse (bilag 1 til protokollatet om skolepædagogernes arbejdstidsregler).

For BUPL har det været et centralt budskab, at det tværprofessionelle samarbejde i folkeskolen fungerer om den fælles opgave med udvikling og dannelse af børn, hvor pædagoger og lærere har mange sammenfaldende opgaver, ligesom personalegrupperne har samme ledelse.

BUPL's udgangspunkt er sammenlignelige vilkår for sammenlignelige opgaver, herunder principper, der handler om medindflydelse, tid til samarbejde, planlægning osv. for pædagoger og lærere.

Det er afgørende for BUPL, at pædagogerne sikres indflydelse på planlægningen af skoleåret, og at pædagogerne får mulighed for at drøfte og få indflydelse på egne opgaver og arbejdstilrettelæggelse forud for skoleåret og samtidig med lærerne. BUPL ønsker også mulighed for at få forudgående orientering om og drøftelse af kommunens planer for det kommende skoleår.

Hvad er aftalt?

Ændringerne i skolepædagogernes arbejdstidsregler har virkning fra 1. april 2021. De konkrete bestemmelser er at betragte som minimumsbestemmelser for indflydelse. Disse kan som hidtil med fordel udfoldes og udvides gennem lokale aftaler m.v.

Konkret er der aftalt følgende:

1. Forhandlingsadgang

I forhandlingsprotokollen mellem KL og BUPL er de rettigheder til inddragelse, drøftelse og indflydelse som TR har i MED, tydeliggjort:

"Parterne er enige om at justere i arbejdstidsreglernes protokollat for skolepædagoger inkl. planlægningsbilaget. Parterne tilsigter med justeringerne at tydeliggøre pædagogernes mulighed for gennem MED og TR at få indflydelse på arbejdsopgaver og planlægning i skoleåret på skoleniveau."

Med formuleringen signalerer BUPL og KL et behov for at tydeliggøre de rettigheder til inddragelse, drøftelse og indflydelse for TR og MED, der følger af MED-aftalens §§ 6, 7, 8 og 11 samt af Planlægningsbilaget til Arbejdstidsaftalen. Herunder, at TR er en central medspiller i processen.

2. Arbejdstidsaftalen

Der er indsat en bemærkningstekst til § 2, stk. 2, i protokollat 1 om skolepædagogernes arbejdstid. Teksten lyder:

"Det anbefales, at tillidsrepræsentanten inddrages forud for det kommende skoleår med henblik på en overordnet drøftelse af planlægning og arbejdstilrettelæggelse for skolepædagoger. Inspiration til planlægning og arbejdstilrettelæggelse for skolepædagoger samt inspirations til samarbejdet i MED-systemet fremgår af bilag til Protokollat 1."

Teksten præciserer, at TR bør inddrages i de overordnede drøftelser om planlægningen forud for det kommende skoleår. KL vil ikke forpligte skoleledelserne på den konkrete inddragelse af TR, men KL er enig med BUPL om vigtigheden og nødvendigheden i, at TR inddrages på linje med lærernes TR.

Der henvises til bilag om "Sammenligning mellem indflydelsesbestemmelser for skolepædagoger og indflydelsesreglerne i Aftale om arbejdstid for undervisere i kommunerne 2020", udarbejdet af forbundet.

Der kan i øvrigt henvises til MED-aftalens § 11, stk. 2. Her fremgår det, at TR kan optage forhandling om lokale spørgsmål i tilfælde, hvor en skole ikke vil inddrage TR.

3. Planlægningsbilaget

Bilaget om Planlægning og arbejdstilrettelæggelse (herefter "Planlægningsbilaget") er blevet knyttet op på § 2, stk. 2, og er blevet ændret på væsentlige punkter.

Planlægningsbilaget præciserer betydningen af de gældende bestemmelser i MED-aftalen. Det fremgår nu af bemærkningerne til § 2, stk. 2, at temaerne i bilaget også skal drøftes med pædagogernes TR.

De to tilføjelser til drøftelsestemaer om henholdsvis:

- målsætninger og prioriteringer for det kommende skoleår
- budgettets konsekvenser for bl.a. arbejds- og personaleforhold i det kommende skoleår

skal give mulighed for at matche den indflydelse for lærergruppen, der er beskrevet i § 4 om samarbejde på skoleniveau i Aftale om arbejdstid for undervisere i kommunerne 2020 (herefter A.20).

Tilføjelsen i bilaget: "*Ledelsen meddeler pædagogen, hvilke opgaver pædagogen forventes at løse*", kan bruges som adgang til en slags "opgaveoversigt".

Anbefalinger

Det anbefales, at fagforeningerne/FTR på såvel kommune-, skole- og individuelt niveau, tager initiativer til, at pædagogerne sikres indflydelse på opgave- og arbejdstilrettelæggelsen, så tidligt som muligt for det kommende skoleår.

- **Adgang til/indflydelse på kommunale forhandlinger**

BUPL har via den generelle forhandlingsret en adgang til – på begæring – at få en drøftelse af forhold, der har betydning på pædagogernes arbejdsvilkår. Herunder også en drøftelse af kommunens forslag til skolernes ressourcer, opgaver mm. i det følgende skoleår forud for endelig beslutning og ressourceudmelding til skolerne. Herved er der mulighed for at sikre drøftelser med kommunen parallelt med de drøftelser af kommunens planer for det kommende skoleår ("Redegørelsen"), der følger af § 2 i A.20.

Det anbefales BUPL's fagforeninger at være proaktive overfor de kommunale forvaltninger for at sikre sådanne drøftelser forud for udmelding af ressourcerammer til skolerne.

I drøftelsen kan bl.a. indgå pædagogernes varetagelse af/deltagelse i den understøttende undervisning og andre opgaver i undervisningen, SFO-opgaverne, evt. projekter mv. (forventet omfang, indhold mm.). Der kan også indgå tværgående viden og erfaringer med betydning for pædagogernes arbejdstid og opgaver.

Hjemlen til drøftelsen kan findes i Hovedaftalen samt i KL's Løn- og Personalenytt, nr. 2003:13/5. september 2003.

Der er også hjemmel i MED-aftalens § 8, om drøftelse af (procedure)retningslinjer for bl.a. kommunens forslag til budget.

- **TR's adgang til skoleforhandlinger/skoleniveau**

I følge reglerne om tillidsrepræsentanternes virksomhed har TR på pædagogernes vegne adgang til at optage forhandling om alle lokale spørgsmål med ledelsen.

I drøftelserne i MED og med TR indgår blandt andet emner som (se Planlægningsbilaget):

- målsætninger og prioriteringer for det kommende skoleår
- budgettets konsekvenser for bl.a. arbejds- og personaleforhold.

Den nye bemærkningstekst til § 2, stk. i protokollat 1, præciserer, at TR bør inddrages i drøftelserne om planlægningen forud for det kommende skoleår. I den forbindelse henvises særligt til Planlægningsbilaget, og de emner, der listes op i dette.

Det anbefales, at fagforeningerne/FTR bistår TR på den enkelte skole med at bruge de nye indflydelsesmuligheder og blive klar til opgaverne med skoleplanlægningen og samarbejdet med lærer-TR og skoleledelse.

Den lokale kontekst, vil naturligvis have indflydelse på, hvilke initiativer, der vil være behov for.

I forhandlingerne med KL havde BUPL gerne set en bestemmelse, der kunne samle op på eventuelle uenigheder i samarbejdet på den enkelte skole.

KL ønskede ikke en sådan bestemmelse skrevet ind i aftalen.

Hvis det er muligt, kan denne formulering anbefales skrevet ind i lokale aftaler:

- *Ledelsen eller tillidsrepræsentanten kan hver især eller sammen rette henvendelse til kommunen og den lokale repræsentant for BUPL med henblik på bistand til samarbejdet.*

• **Individniveau**

TR har en vigtig opgave i den konkrete arbejdstilrettelæggelse for pædagogerne. Det fremgår af både arbejdstidsaftalen og af Planlægningsbilaget:

- Personalet har adgang til at gøre sig bekendt med forslag til og ændringer i tjenesteplanen (arbejdstidsaftalens § 5)
- Ledelsen skal meddele pædagogen, hvilke opgaver pædagogen forventes at løse (Planlægningsbilaget)
- Ledelsen drøfter eventuelle ændringer og justeringer i arbejdsopgaverne/prioriteringerne med pædagogen (Planlægningsbilaget)

• **Lokale arbejdstidsaftaler**

De centrale parter opfordrer i indledningen til den centrale arbejdstidsaftale til, at der lokalt optages forhandlinger om indgåelse af lokale arbejdstidsaftaler.

Det anbefales at afsøge muligheden for at indgå lokale arbejdstidsaftaler.

Mange fagforeninger har allerede indgået lokale aftaler/administrationsgrundlag eller lignende med kommunerne, men der kan i lyset af A.20 være behov for at aftale ændringer, der matcher de nye indflydelsesregler for lærerne.

Hvis der ikke i forvejen er en lokalaftale, vil emnet kunne tages op i drøftelsen med kommunen om forhold, der har betydning for skolepædagogerne i forhold til det kommende skoleår.

De specifikke forhold i den enkelte kommune har indflydelse på, hvordan en sådan proces kan gribes an, herunder om der kan indgås aftaler sammen med den lokale lærerkreds.

En model med fx fælles principper og værdier med tilhørende særlige aftaler med henholdsvis DLF og BUPL har flere steder vist sig fremkommelig.

Det anbefales, at fagforeningerne gennem lokalaftaler/administrationsgrundlag o.l. tillige sikrer procedurer for TR's inddragelse i planlægningen for pædagogerne på skoleniveau, så der sikres reel og rettidig indflydelse.

Hvor de lokale forhold taler for det, kan det overvejes at afsøge samarbejdsmuligheder med den lokale Skolelederforening. Her er der eksempler på sympati for ens regler for indflydelse for lærer- og pædagog-TR på skolerne.

I eksempelsamlingen, "Eksempler og tekster fra BUPL-lokalfater om skolepædagogernes arbejdstid og indflydelsesmuligheder", er der en række eksempler på nyttige aftaleemner og gode formuleringer fra allerede indgåede aftaler, der kan inspirere og kopieres eller overføres til brug for lokale drøftelser og forhandlinger.

For alle eksemplerne gælder, at de er taget ud fra en konkret kommunes virkelighed, og derfor nødvendigvis må omsættes til de lokale forhold og muligheder i de forskellige kommuner, hvor der forhandles lokale aftaler for skolepædagogerne.

Fagforeningerne opfordres til løbende at indsende indgåede aftaler på kommune- og skoleniveau til forbundet, så de kan indgå i den videre vidensdeling.